

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİS BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sayın Fatma ŞAHİN* tarafından Anayasa'nın 98. İhtüzüğün 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırmasını arz ederim.

Adil KURT

Hakkâri Milletvekili

Bakanlığınıza bağlı, Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü'nün illerde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı aracılığıyla dağıtımını sağladığı kömürlerin kalitesiz olduğuna dair uzun zamandır bir tartışma kamuoyunun yaygın kanaatidir. Bunun haricinde, yakın zamanda basına yansıyan haberlere göre; Hakkâri ile Şırnak, Van gibi bölge illerinde dağıtılan kömür torbalarının içinden kömüre benzeyen, ancak yanmayan ve soba kovalarının içinden taş olarak çıktığı tespit edilen parçaların varlığı belirtilmekte ve bu durumun vatandaşın sağlığını tehdit ettiği söylenmektedir.

Dağıtılan bu kömürlerin kalitesinin çok düşük olduğu, normal koşullarda bu kömürlerin kente sokulmasının bile insan sağlığına tehdit oluşturduğu, ilgili meslek odaları ve kurumlar tarafından vurgulanmaktadır. Öyle ki, Maden Mühendisleri Odası Şırnak İl Temsilcisi Fatih Dursun'a göre; dağıtılan bu kömürlerin normal koşullarda evlerde kullanılmasının sakıncalı olduğu, zira bu kömürlerin endüstriyel faaliyetlerde, boya, kauçuk ve lastik gibi malzemelerin yapımında kullanıldığı ve "Asfaltik Kömür" ismiyle adlandırıldığı belirtilmiştir. Ayrıca bölgede dağıtılan kömürlerin nereden geldiğine ilişkin; Türkiye Kömür İşletmeleri'ne bağlı olan ocakların özelleştirme yoluyla özel firmalara satıldığı ve bu firmaların kömürün yan kayaçları denilen kömürün etrafını saran kaya damarlarını da kömürün içine katabilme ihtimalinin olduğu da söylenmektedir.

Dağıtılan kömürün içinden taşların çıkması, kalitesinin çok düşük olması ve bu kömürlerin yoğun bir biçimde hava kirliliğine sebep olduğu düşünüldüğünde, iklim özellikleri

ve coğrafi koşulları göz önüne alındığında, kış aylarını oldukça uzun ve çetin şartlarda yaşayan Hakkâri’de, ciddi sağlık problemlerinin ortaya çıkması işten bile değildir.

Bu bağlamda;

1. Dağıtılan bu kömürlerin kalitesinin düşüklüğü ve yukarıda belirtildiği üzere, bu kömürlerin içinden taş çıktığına dair Hakkâri’den herhangi bir bilgi Bakanlığınıza ulaşmış mıdır?
2. Bakanlığınız durumdan haberdar ise, buna ilişkin herhangi bir çalışma veya soruşturma başlatılmış mıdır?
3. Dağıtılan kömürler, Bakanlığınızın Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü’ne bağlı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı’na nereden gelmektedir? Bu kömürler tam olarak nereden çıkarılmaktadır?
4. Bölgede dağıtılan kömürleri çıkaran ocaklar kamunun mülkiyetinde midir, yoksa iddia edildiği üzere özelleştirme yoluyla şirketlere mi satılmıştır? Her iki ihtimalde de, bu kömürlerin çıkarıldığı ocakların denetimi ne şekilde yapılmaktadır?
5. Dağıtılan kömürlerin kalitesinin denetiminde; bölgenin ilgili meslek odaları, çevre örgütleri, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri dikkate alınmakta mıdır? Konuyla ilgili yereldeki aktörlerle, bu bağlamda ortak bir çalışma mevcut mudur? Mevcut değilse, böyle bir çalışma düşünülmekte midir?
6. Bugüne kadar on yıllık hükümetleriniz boyunca Türkiye’nin tamamında, toplamda dağıtılan kömür miktarı ne kadardır? Bu dağıtılan kömürlerin miktarı bölgelere göre nasıl ayrılmıştır? Hakkâri’de on yıllık iktidarınız boyunca ne kadar kömür dağıtılmıştır?
7. On yıllık hükümetleriniz boyunca, dağıtılan bu kömürlerden kaynaklı sağlık problemleri yaşayıp sağlık kuruluşlarına başvurduğu tespit edilen kişi sayısı kaçtır? Bu konuda Sağlık Bakanlığı ile bir eşgüdümünüz var mıdır?
8. Dağıtılan kömürlerin kalitesinin düşüklüğüne, kömürün sağlığı tehdit ettiğine dair ülkenin herhangi bir yerinden, başka şikâyetler Bakanlığınıza ulaşmış mıdır? Ulaşmışsa, bu problemlerin giderilmesine ilişkin neler yaptınız?